

IZLOŽBA "DOBRO MI DOŠEL PRIJATEL - VIKI GLOVACKI"
U MUZEJU GRADA ZAGREBA

Čarobna kutija sjećanja

O takvim ljudima brojne europske metropole odavna su napisale ozbiljne monografije i odužile im se filmovima, tv nizankama, spomen-pločama

Pojam izložba nije posve točan kada razgledate ono što su Vesna Leiner i Maja Šojat-Bikić priredile u gornjogradskoj Opatičkoj 20. Bilo bi točnije reći - *pothvat*. Autorice zamisli i provedbe tog uprizorenoga susreta s Vikijem Glovackim krenule su gotovo ni iz čega. Sve je manje ljudi koji se uopće sjećaju komičara i zabavljača umrloga prije tri desetljeća, uz to osobe od koje akademska kultura zazire ili je barem čini posve ravnodušnom. Građa o njemu rasuta je na sve strane, usitnjena i nedostatna za cjelovitu sliku. Zato su krenule u očito dugu i mukotrpnu pustolovinu istraživanja života i karijere negdašnje varijetetske zvijezde ne bi li njegove suvremenike podsjetile, a mlade upoznale s čovjekom koji je uživao silnu i dugotrajnu omiljenost u širokim krugovima gledatelja i slušatelja. Viki Glovacki, rođen 1919. na Rijeci od oca Poljaka i majke Primorke, zarana je pokazivao darovitost za javne nastupe i komično. Kao dječak glumio je u Domu Sv. Franje na Sv. Duhu. Na drugoj godini prava uvojačen je u domobrane, a 1943. postaje članom Prosvjetničke bojne u kojoj uređuje i vodi radioemisiju "Hrvat u borbi" i sudjeluje u brojnim priredbama za vojsku i građanstvo. Uhićen na povratku s hodočašća u Mariju Bistricu 1945., slomili mu kundakom nosnu kost i rebra, osudili kao "narodnog neprijatelja" na sedam godina robije. Do 1951. zlopati se u Staroj Gradiški. Oslobođen, zapošljava se u zagrebačkom Varieteu kao glumac i voditelj. Zaželivši gledateljima *sretan Božić* umjesto *dobru zabavu* dospio pred "disciplinsku komisiju" i doskora ostao bez stalnog posla. Otad stalno pjeva, glumi i vodi zabavne priredbe - Prvi pljesak, Zagrebačke ljetne večeri, festivali zabavnih melodija u Zagrebu i Krapini, zabavlja naše iseljenike u Kanadi, SAD, Njemačkoj... da bi 1976. umro od srčanog udara na Rebru. G. 1996. predsjednik Tuđman posmrtno mu je podijelio odličje Danice hrvatske. Život ispunjen pjesmom, šalom, dosjetkom, veselošću i pljeskom, pljeskom, pljeskom... Viki Glovacki četvrt je stoljeća obdržavao na životu dobru duh Zagreba, njegovu kajkavsku dušu, toplinu, nostalgiju, "kaj nam pak moreju" mentalitet vlaškovuličanski. Onaj duh građanskoga Zagreba koji su "osloboditelji iz šume" uporno zatirali, prepoznavajući ga kao tihi ali žilavi otpor svome primitivizmu i rigidnosti. Viki Glovacki, katolik i domoljub, bio je režimu trn u oku. Ali su mu morali priznati duhovitost i zadivljujuću popu-

larnost. A on je ljudima u turobnim vremenima pružao utjehu, očaravajuću jednostavnost, sjetnu dušu, Zagreb kakav se sve više selio u sjećanja i zakutke. Pjevao je "Dobro mi došel prijatelj". "Stari kandelaber", vječno zeleni Mihajlinčev "Zadnji fijaker". Govorio je i pjevao napuklim glasom i zagrebačkim kajkavskim kakav se danas nadasve rijetko čuje u najstarijih purgera a koji je već je svojom mekoćom i melodičnošću pružao otpor tvrdoći službenoga štokavskog izričaja. Pučki zabavljač s rubnih pozornica grada, neodoljiva šarma i topline, Viki Glovacki nije ustoličena veličina poput Krleže ili Augustinčića, ali imade neprijeporno mjesto u društvenom životu Hrvatske pedesetih i šezdesetih godina.

O takvim ljudima brojne europske metropole odavna su napisale ozbiljne monografije i odužile im se filmovima, tv-nizankama, spomen-pločama. U nas žive u sjetnom skupnom zapamćenju starijih naraštaja. Do ove izložbe koja na sveobuhvatan i posjetiteljski zadivljujuć način pruža višeslojan uvid u "život ispunjen radošću". Znanstvenikom potankošću i pouzdanom dvije su dame prikupile veliku građu i složile uzbudljiv mozaik iz krhotina privučnih magnetizmom strastvene potrage za iščezlim vremenom. Premda me moderna tehnologija ne očarava osobito, priznajem da zahvat Maje Šojat-Bikić s digitalnom multimedijalnom tehnologijom u prikazbi stvaralačke osobnosti Vikija Glovackoga fascinira izražajnošću i dosluhom s osjećajnošću zabavljačeva doba. Katalogu izložbe kao izvoru pravog malog blaga podataka i građe, te izazovu za nove potrage i pronalasku, vratit ću se u sljedećem broju. Ako ikako možete prošetajte ovoga ljeta do vrha Opatičke i zavirite u "čarobnu kutiju sjećanja", ne ćete se pokajati.

Dobro mi došel prijatelj VIKI GLOVACKI

 Igor MRDULJAŠ